

III Trobada pedagògica de Biblioteques escolars

El dijous 13 de juny les Escoles Garbí Pere Vergés van assistir a la **III Trobada Pedagògica de Biblioteques Escolars de Catalunya** organitzades pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya a la Casa del Mar de Barcelona.

Amb el títol *“La biblioteca escolar: un motor per a la cohesió social i la inclusió”*, l'objectiu de la jornada era reflexionar, compartir experiències i conèixer recursos envers el paper de la biblioteca escolar com a motor per afavorir l'equitat, la cohesió social i la inclusió.

La trobada posava de manifest la funció social de la biblioteca escolar amb debats sobre la perspectiva de gènere en la literatura infantil i juvenil i amb l'explicació d'experiències de diverses escoles que presentaven la biblioteca escolar com un agent actiu de cohesió social i inclusió. Els ponents van donar a conèixer les iniciatives que s'estan impulsant en els seus centres educatius en matèria de diversitat funcional, multiculturalitat, perspectiva de gènere i equitat educativa a través de la lectura, dinamització d'activitats i d'espais.

Tot i que les realitats presentades eren molt diverses la conclusió va ser que, pel seu esperit democratitzador d'accés a la informació i el coneixement, la biblioteca escolar és el cor de l'escola i ha d'esdevenir el centre neuràlgic de totes les activitats i vivències del centre. I que, per tant, és molt important que hi hagi un equip que treballi en pro de la biblioteca escolar amb el suport i col·laboració de tota la comunitat educativa.

Fira de les Biblio(R)evolucions. III Trobadada de Bibliomèdia

El dissabte 17 de novembre, l'escola Garbí Pere Vergés de Badalona va acollir la [Fira de les Biblio\(R\)evolucions](#), la III Trobadada organitzada pel [Grup de Treball Bibliomèdia](#) i que des de fa ja més de 25 anys treballa per la promoció de les biblioteques escolars catalanes.

Aquesta tercera trobadada del curs va servir per donar a conèixer alguns dels projectes de cocreació que es van presentar a la [Crida a la Biblio\(r\)evolució](#) que va fer la [Fundació Bofill](#) aquest mateix any. En un format de Fira, amb xerrades simultànies que es van anar repetint, les diferents escoles van poder presentar els seus projectes biblio(r)evolucionaris als assistents a la Trobadada.

La nostra escola també hi va participar i va presentar el seu projecte: **Biblioteca, alumnat i docència per un projecte comú de suport a la recerca**. Aquest projecte, que actualment ja s'està portant a terme, es centra en el procés de recerca i en el treball conjunt i la col·laboració de tots els agents involucrats en el procés de recerca, és a dir, alumnes, professors, equip directiu i personal bibliotecari.

La trobadada es va tancar amb una sessió de cloenda on es van recollir les experiències, propostes i activitats que més van agradar i, on tothom qui va voler, va explicar quina era el seu punt de vista sobre els diferents projectes. Ara bé, això no

s'acaba, la Biblio(r)evolució segueix i no s'atura perquè el grup de treball Bibliomèdia ja ha anunciat que la propera trobada serà el 16 de març de 2019 i s'hi parlarà "d'ÈXInTricitats".

Us deixem també el vídeo de la nostra proposta:

Participem a les 15es Jornades catalanes d'Informació i Documentació

Les bibliotecàries i la responsable de l'àmbit de recerca i selecció d'informació de la Fundació Escoles Garbí, van participar els dies 10 i 11 de maig a les **Jornades catalanes d'Informació i Documentació**.

A les escoles Garbí Pere Vergés els alumnes treballen per projectes i segons el mètode científic, per això, la recerca i la cerca d'informació formen part de les nostres finalitats educatives a totes les etapes. Per donar suport al procés de recerca i selecció d'informació, tant als alumnes com al professorat, les biblioteques han esdevingut una peça clau dins l'engranatge educatiu de les escoles.

Les nostres biblioteques treballen en col·laboració amb tot l'equip docent per aconseguir que els alumnes que acaben els seus estudis assoleixin les competències informatives necessàries per viure en un món que canvia acceleradament, i on la informació està omnipresent des de qualsevol dispositiu mòbil.

Un dels objectius principals és dotar als alumnes d'eines per poder *aprendre a aprendre* i dur a terme qualsevol tipus de recerca amb esperit crític, no només a l'escola, sinó al llarg de la seva vida. Per això, les biblioteques estan dins d'un procés de renovació i canvi per adaptar-se a les necessitats curriculars i d'oci d' alumnes i també de professors.

Podeu descarregar la presentació [aquí](#).

La Vida Social: aprenentatge-servei a la biblioteca escolar

Dissabte dia 7 d'abril, l'equip de biblioteques va participar a la II Trobada Bibliomèdia: Píndoles de petites grans activitats. Aquesta trobada va ser organitzada pel Grup Bibliomèdia, un àmbit de treball de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, format per persones dedicades a l'educació, les quals treballen per a establir i consolidar la biblioteca escolar en centres educatius d'Educació Infantil, Primària i Secundària.

En aquesta segona trobada van escollir quatre escoles perquè expliquessin alguna experiència o activitat que s'hagués organitzat des de la biblioteca escolar. L'equip de biblioteca de les nostres escoles hi van fer una exposició sobre la Vida Social i com, a través de l'aprenentatge-servei, aconseguim involucrar els nois i noies de l'escola a les diferents tasques per tal de desenvolupar la seva responsabilitat i autonomia.

Les nostres escoles van ser fundades pel mestre Pere Vergés, director de l'antiga Escola del Mar. La seva pedagogia es basava en els principis de l'escola activa, herència del moviment de renovació pedagògic de l'Escola Nova.

La biblioteca és un dels àmbits que afavoreix millor el concepte d'escola activa i, per això, sempre ha estat considerada una peça indispensable, no només pel foment de la

lectura, la cerca i l'avaluació de la informació, sinó com un engranatge clau en la Vida Social de les nostres escoles.

La Vida Social és necessària pel funcionament de l'escola. Una de les seves activitats són els Càrrecs, que són coordinats pel professorat. Tots els nois i noies, des dels tres anys, exerceixen determinats càrrecs durant un període concret de temps. Hi ha dos tipus de càrrecs que formen part d'aquesta gran estructura que és la ciutat-escola; per una banda, hi ha els de funcionament (com els jardiners, bibliotecaris o cronistes) i, per l'altra, els de govern o representació (com els representants de classe o caps de color).

Els bibliotecaris ajuden al funcionament de la biblioteca tot i donant suport a la gestió del préstec, la selecció de noves adquisicions i també col·laboren amb la creació d'activitats de foment i dinamització de la lectura. Al mateix temps, esdevenen punts de connexió indispensables a l'hora d'establir vincles entre l'alumnat i la biblioteca.

Així, mitjançant la Vida Social, els alumnes adquireixen compromís i responsabilitat i, alhora, posen en pràctica les seves habilitats socials tot desenvolupant la seva autonomia i capacitat de resolució de problemes.

Pindoles bibliomedia-ultimaversio from FUNDACIÓ ESCOLES GARBÍ

La Biblio(r)evolució, un projecte per impulsar la

biblioteca escolar

La Biblio(r)evolució és un projecte de cocreació que pretén repensar el paper de la biblioteca escolar i imaginar, de forma col·lectiva, projectes que obrin fórmules innovadores per donar resposta a les funcions pròpies de la biblioteca. Alhora, es vol impulsar la seva visibilitat com a un agent actiu en els processos d'aprenentatge d'infants i joves en tots els centres educatius.

La Fundació Jaume Bofill, impulsora d'aquesta idea, és la responsable de coordinar el projecte. La crida per participar-hi es va fer el mes de novembre del 2017 i 145 centres educatius de Catalunya van presentar els seus projectes relacionats amb la biblioteca escolar. Com a requisit, les propostes havien d'anar més enllà dels seus usos clàssics la biblioteca i oferir idees i accions per respondre a necessitats concretes o reptes de futur.

A mitjans del mes de febrer es va fer públic el nom dels **30 centres educatius escollits** per formar part de la *Biblio(r)evolució*. D'aquests centres, 15 són de centres educatius d'Infantil i Primària i 15 de Secundària o mixtes. Les escoles de la Fundació han estat una de les seleccionades amb un projecte per promoure el paper de la biblioteca com agent de suport en el procés de recerca de Batxillerat.

El dissabte 3 de març es va celebrar la primera jornada de formació amb els 30 centres triats i pràcticament un centenar de persones, en la que es va proporcionar eines metodològiques i recursos per repensar els usos de la biblioteca escolar. Amb una dinàmica de grups es va treballar quins eren els agents implicats en la promoció de la biblioteca escolar i com és d'important la col·laboració i el treball en equip.

Haurem d'esperar fins el dia 30 de juny, la jornada final de la Biblio(r)evolució, per conèixer el projecte guanyador.

Mentrestant, les nostres biblioteques i bibliotecàries treballaran per assolir aquest repte i, al mateix temps, seguiran projectant els serveis i recursos de la biblioteca, de manera coordinada i integrada amb la resta de la comunitat educativa.

La transmissió del coneixement i l'esperit crític: de la tradició oral a les xarxes socials

Vivim en un món on els canvis es succeeixen acceleradament. La tecnologia evoluciona cada cop més ràpid i la informació ens envolta per tots costats, en qualsevol format i des de qualsevol dispositiu. Ara, l'accés al coneixement científic està disponible per a tothom.

Ara bé, això no ha estat sempre així. La transmissió del coneixement, de la cultura i les tradicions, durant segles i segles, es va fer de manera oral, de mares a fills, de pares a fills i de mestre a deixebles. Aquest coneixement, sovint es transmetia mitjançant històries, contes i llegendes perquè era la manera més fàcil de traspasar aquesta informació i que perdurés en la memòria.

Amb l'aparició de l'escriptura, que només aprenia una minoria, això no va canviar massa i el coneixement es va seguir transmetent per via oral. Tot i així, amb l'escriptura, sorgeix una necessitat de conservació dels documents, perquè

es comprèn que la informació que contenen ha d'estar disponible per a qui la necessiti. Es creu que les primeres biblioteques van aparèixer a Mesopotàmia i a Egipte; n'és un bon exemple la Biblioteca d'Alexandria, la qual diuen que fou inaugurada al segle III aC i va arribar a reunir més de 700.000 volums.

Aquest interès per la conservació i difusió del coneixement va continuar a l'antiga Grècia i a Roma, on es va documentar la primera biblioteca pública, la precursora de les actuals. Si seguim endavant, a l'Alta Edat Mitjana, veiem que apareixen els llibres o *còdexs*, que es creaven i conservaven als monestirs, a les biblioteques califals i a les biblioteques privades dels més poderosos, com per exemple, Carlemany. En aquest moment no hi havia biblioteques públiques i la lectura només era accessible als religiosos o als estaments més privilegiats.

A partir de l'any mil, superada la por de la fi del món, es detecta una recuperació econòmica i, cap al segle XI, apareixen els primers Estudis Generals, nom que van rebre les primeres universitats. Ara, el llibre ja no té només un valor religiós, serveix per transmetre el coneixement entre mestre i alumne. En aquest moment es creen també les Escoles Catedralícies, que es converteixen també en centres educatius amb importants biblioteques. Al segle XV s'inventa la impremta i el nombre de llibres augmenta ràpidament perquè és més fàcil i econòmic de produir-los. Des d'aquest moment, la ciència i l'interès pel coneixement en general es deslliguen de la religió i comencen a editar-se llibres amb informació científica, dades i resultats d'experiments. Aquest interès per la difusió del coneixement continua i, al segle XVII apareixen les primeres revistes científiques i literàries; es comencen a crear cada cop més biblioteques públiques i sorgeix la figura del bibliotecari perquè cal gestionar, conservar i difondre aquesta informació.

I així, arribem al segle XIX, on l'interès per la lectura

creix ràpidament i disminueix l'analfabetisme. A la primera meitat del segle XX hi ha una gran revolució tecnològica, educativa i científica, que fa que l'accés als llibres, a la lectura i la cultura sigui més fàcil. És en aquest context quan sorgeix l'Escola del Mar, de la qual en som hereus. Ja en aquesta època els mestres eren conscients que hi havia un gran volum d'informació i que el més important no era memoritzar-la, sinó saber buscar-la, trobar-la i avaluar-la. Al *Libro de las Evocaciones 1922-1947* de l'Escola del Mar, ja es deia que "L'home té una intel·ligència i no és més intel·ligent qui tingui un nombre més gran de coneixements en forma d'inventari, sinó aquell qui sap buscar, trobar, relacionar, associar; i que davant del que és previsible o imprevisible, troba una solució adequada." Per això creien que calia formar els alumnes perquè esdevinguessin persones amb esperit crític, preparades per destriar aquella informació que era més valuosa. Per tal de facilitar l'accés al coneixement, l'Escola del Mar tenia una gran biblioteca que sempre estava oberta a tothom, que oferia una gran col·lecció d'obres de coneixement i ficció i que estava gestionada per una bibliotecària que assessorava a alumnes i professors perquè trobessin allò que necessitaven.

A la segona meitat del segle XX s'incrementen els avenços tecnològics i amb la publicació massiva de llibres i revistes, el coneixement científic és reunit a les biblioteques universitàries, biblioteques especialitzades i centres de recerca. Durant segles el mecanisme de transmissió de coneixement no va variar gaire però, amb la creació de nous suports i l'aparició d'Internet a finals del segle XX, la situació canvia i s'obren les portes de bat a bat a l'accés a la informació i al coneixement per a tothom. Amb el nou mil·lenni apareix el moviment internacional Accés Obert o Open Access, que s'aprofita d'Internet per posar a l'abast de la societat el coneixement resultant de la recerca feta pels investigadors per tal de beneficiar el desenvolupament de la ciència i la societat. Així, tot aquest coneixement que fins

ara havia estat a l'abast de qui tenia diners, comença a difondre's a repositoris institucionals amb llicències Creative Commons, per tal que tothom pugui utilitzar-lo.

Actualment, amb l'ús generalitzat de les xarxes socials s'ha aconseguit, per primer cop, apropar la ciència a tota la ciutadania, a tothom qui tingui un ordinador o un dispositiu mòbil. Els "*recercaires*" no només publiquen a revistes científiques, utilitzen també les xarxes socials per arribar més directament al seu públic i millorar la seva visibilitat i la de la seva investigació.

La nostra escola, seguint l'ideari de l'antiga Escola del Mar i del nostre fundador, el mestre Pere Vergés, vol transmetre als alumnes l'interès per la ciència, per la recerca i la seva difusió. Ara, tenim cada cop més informació, per això volem que els nois i noies acabin la seva etapa escolar amb un esperit crític i autocrític ben desenvolupat, amb ganes d'aprendre a aprendre i adaptar-se als canvis constants a què estem sotmesos. Aquestes competències els permetran adaptar-se als canvis amb més facilitat i a identificar la informació més adient per aprendre, comunicar-se i resoldre situacions reals de manera eficient.

L'esperit crític, davant d'aquest tsunami d'informació, és la clau per aconseguir que els nostres alumnes siguin les dones i els homes que, en un futur proper, aconseguiran que tinguem un món millor, més just, més solidari i més sostenible.